

Sveriges lantbruksuniversitet
Swedish University of Agricultural Sciences

Gräsogräs – förebyggande åtgärder och kontroll

Lars Andersson
Inst. f. Växtproduktionsekologi
SLU

Sammanfattning

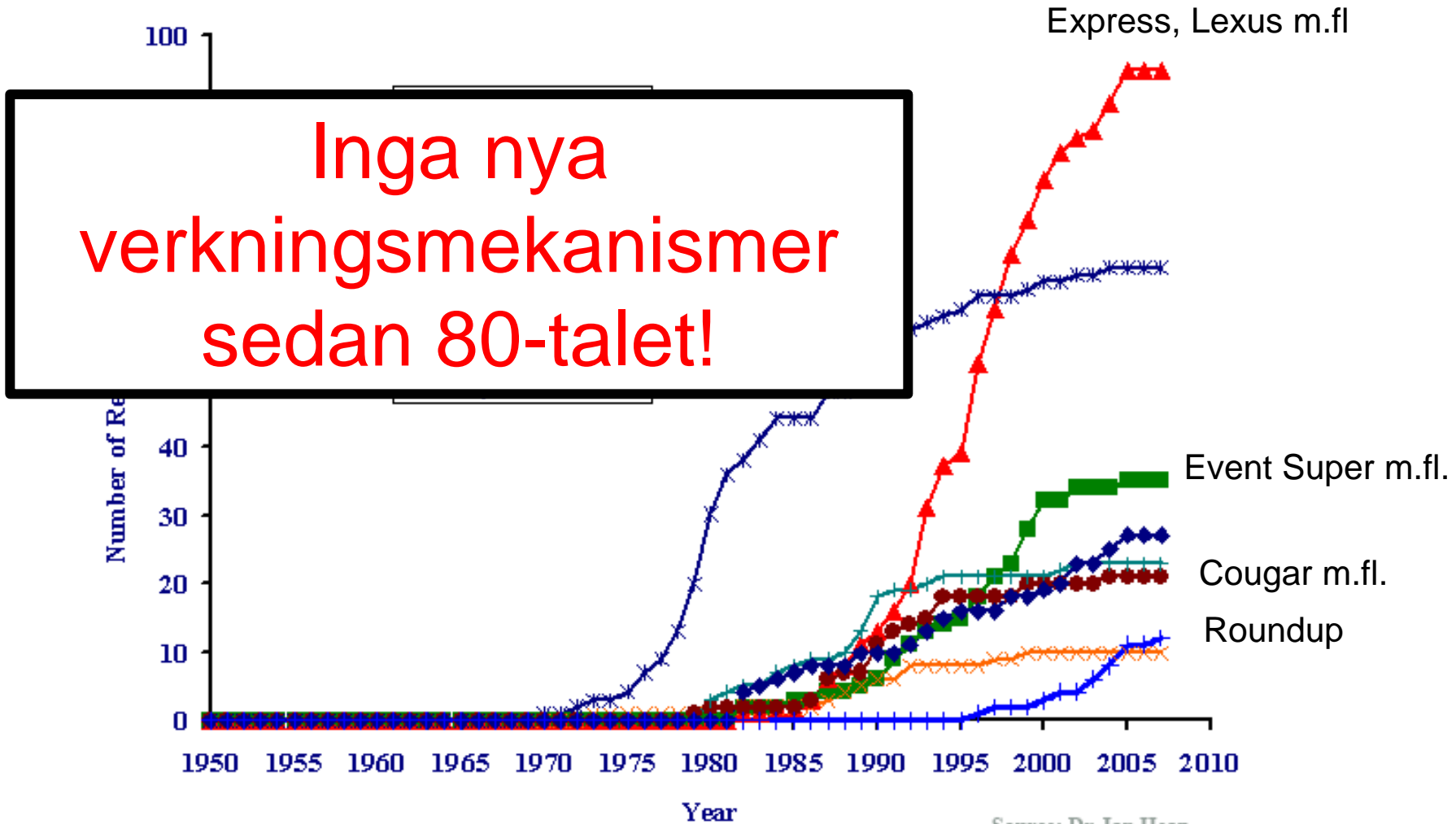
- Lär känna fienden!
 - Vilka åtgärder gynnar respektive missgynnar?

- Öka variationen!
 - Höstsådd/ vårsådd
 - Ettåriga grödor/ fleråriga grödor
 - Kemisk/ mekanisk bek
 - Variera preparat

- Öka konkurrensen!
 - En kraftig gröda är bästa åtgärden mot ogräs.

- Vårda kapitalet!
 - Förebygg herbicidresistens

Utveckling av herbicidresistens

” Den tid när ogräskontroll kan baseras enbart på billiga och effektiva herbicider går mot sitt slut

Alternativen till herbicider måste kombineras för att bli lika effektiva

IPM är lösningen på problemen, men förutsätter att odlingssystemen modifieras eller ändras ”

Per Kudsk

European Weed Research Society Symposium 2013

Exemplet renkavle

- Stora skördeförkluster
 - 6-12% i Storbritannien
 - Upp mot 70% i obehandlat led
- Svårbekämpad
 - Begränsat antal gräsherbicider
 - Många fall av herbicidresistens
 - Livet efter Atlantis??

Vad vet vi om renkavle?

- Till största delen höstgroende
- Groningen stimuleras av bearbetning
- Groningsvilligheten varierar från år till år
- Bildar fröbank

Årliga mätningar av groningsvillighet (engelska resultat)

År	Groningsvillighet (%)	Väder under frömognad
2001	62	Varmt, torrt
2002	19	Kallt, fuktigt
2003	57	Varmt, torrt
2004	28	Kallt, blött
2005	59	Varmt, torrt
2006	56	Varmt, torrt
2007	23	Kallt, blött
2008	15	Kallt, fuktigt
2009	23	Först kallt, därefter varmt
2010	37	Först kallt, därefter varmt
2011	23	Kallt, fuktigt
2012	20	Kallt, blött
2013	54	Varmt, torrt

Källa: BASF Crop Protection, UK

Pågående svenska försök mot renkavle

- Integrerad bekämpning med mekaniska och kemiska åtgärder
 - Anders TS Nilsson m.fl.

- Strategier mot herbicidresistens – växtföljder och kemiska kontrollåtgärder
 - Anders TS Nilsson m.fl.

- Långliggande försök – jordbearbetningsstrategier
 - Lars Andersson, Anders TS Nilsson m.fl.

Olika åtgärders effekt på renkavle

Efter Moss & Lutman (2013)

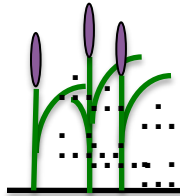
Metod	Kontrolleffekt (%)	
	Medelv	
Plöjning	69	
Försenad sådd	31	
Hög utsädesmängd	26	
Konkurrensstarka sorter	22	
Vårsådda grödor	88	
Träda/vall	70-80 (% av fröbanken)	

Olika åtgärders effekt på renkavle

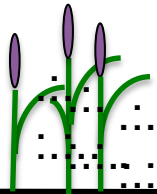
Efter Moss & Lutman (2013)

Metod	Kontrolleffekt (%)		Kommentar
	Medelv	Spann	
Plöjning	69	-82 till 96	Roterande plöjning ger stora fördelar
Försenad sådd	31	-71 till 97	Ju senare desto bättre
Hög utsädesmängd	26	7 till 63	Ju högre desto bättre
Konkurrensstarka sorter	22	8 till 45	
Vårsådda grödor	88	78 till 96	
Träda/vall	70-80 (% av fröbanken)		

Tänkbara scenarier 1

Tidig sådd -> renkavle gror samtidigt med höstvetete

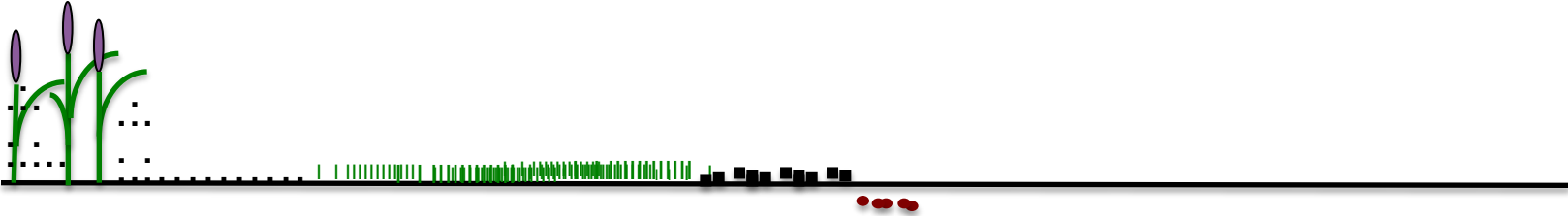

Sen sådd -> tid för renkavle att gro och mek/kem bekämpning

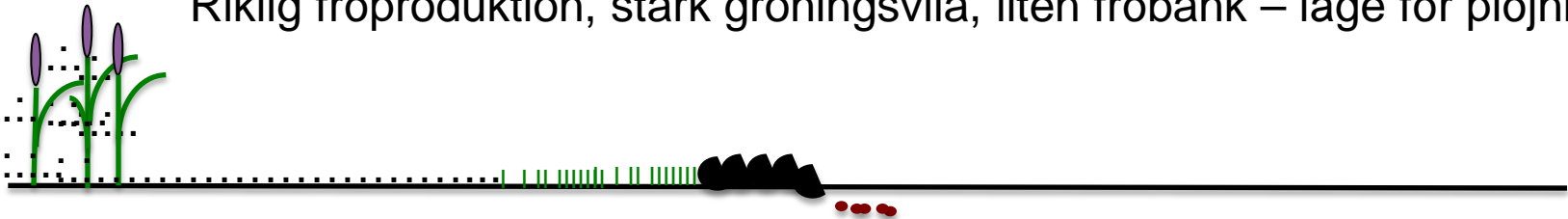

Tänkbara scenarier 2

Svag groningsvila, stor fröbank – läge för ytlig bearbetning, sen sådd

Riklig fröproduktion, stark groningsvila, liten fröbank – läge för plöjning

Långliggande försök

2 försöksplatser i NV Skåne

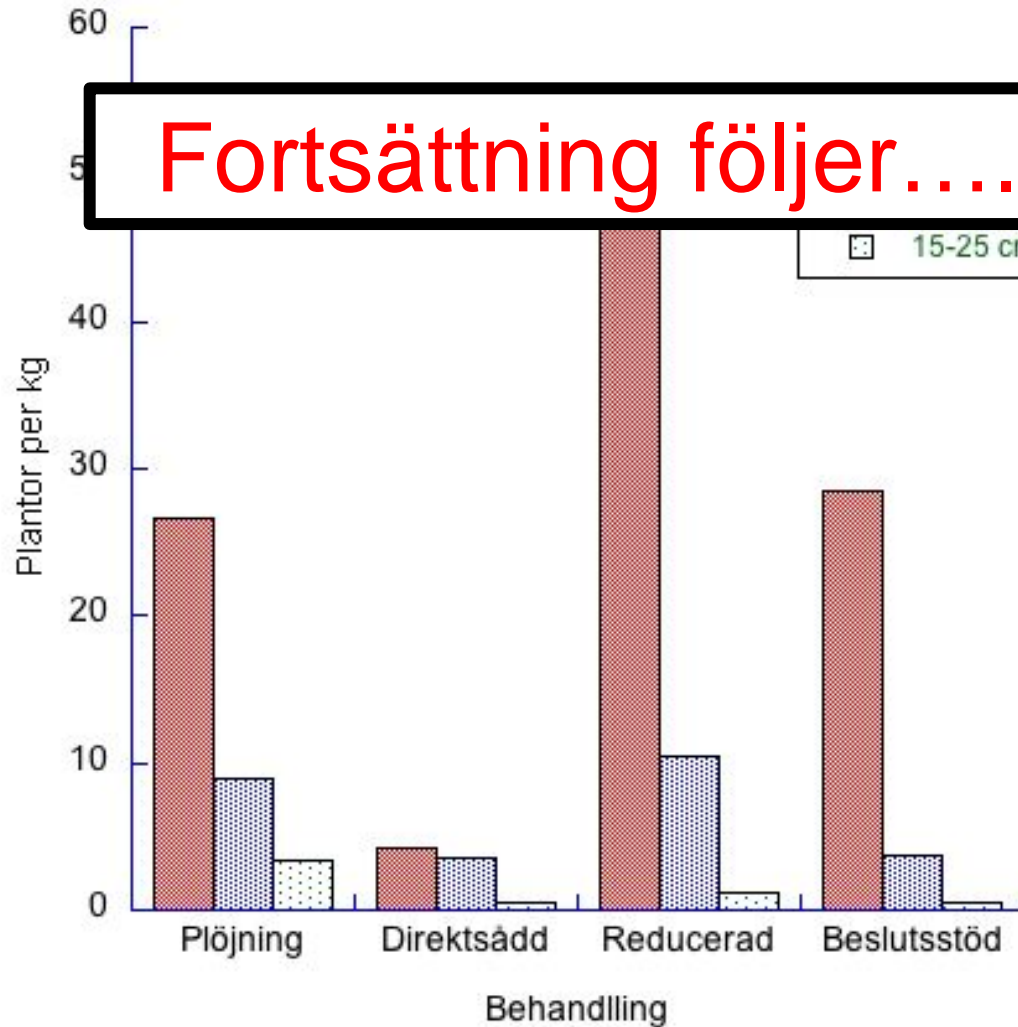
Växtföljd: Höstvetete, höstvetete, vårkorn

Försöksplan

- Plöjning 3 år av 3
- Direktsådd, plöjning 1 år av 3
- Reducerad jordbearbetning
- Situationsanpassat, baserat på fröproduktion, fröbank och årsmån

Långliggande försök – preliminärt resultat efter en växtföljdsomgång

Fröbank, Vilhelmsfält 2014

Gyllene regler

– engelska erfarenheter

▪ Att göra

- Överlåt så lite som möjligt åt herbiciderna
- Sätt dig in i renkavlens biologi
- Använd vårsådd gröda som avbrott
- Utnyttja falsk såbädd
- Använd plogen, åtminstone någon gång i växtföljden
- Så det mest infekterade fältet sist

▪ Undvik

- Att plöja upp den stora frömängd du plöjde ner i fjol
- Att så just innan renkavlen förväntas gro
- Att reducera utsädesmängden i infekterade fält

**D.v.s. Integrerad
ogräskontroll (IPM)**

Välkomna till

Växtskyddskonferens 2015!

10-11 november i Ultuna

Gemensam nationell konferens för jordbruk, skogsbruk och trädgård.

Arrangeras av SLU och Jordbruksverket, i samråd med

Skogsstyrelsen

LRF

Skogforsk

Hushållningssällskapen

SCA

Svenskt Växtskydd

Kemikalieinspektionen

Naturvårdsverket

Skogsägarna